

Creu de terme de Collsuspina i font

Collsuspina

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: c/ Major. 08178 Collsuspina

Coordenades:

Latitud: 41.82592
Longitud: 2.17531
UTM Est (X): 431515
UTM Nord (Y): 4630777

Classificació

Número de fitxa: 08070 - 20
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVII-XVIII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Religios i/o funerari
Observacions protecció: BCIN, Llei 9/1993. NNSS, 30/3/2006
Data aprovació: dj., 14/03/1963 - 12:00
Número inventari: IPAC 22592
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Obert
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Collsuspina, Plaça Major, 3. 08178 Collsuspina
Fitxes associades:

Carrer Major

Autoria de la fitxa

María del Agua Cortés Elía, OPC Diputació de Barcelona

Data de registre de la fitxa:

ds., 10/08/2013 - 02:00

Autoria de la darrera

María del Agua Cortés Elía, OPC

revisió:

Data de la darrera revisió: dv., 10/10/2025 - 14:10

Descripció

La creu de terme es troba ubicada en un conjunt volumètric que també comprén una font a la base. La creu és de pedra, amb el braç vertical més llarg i tots ells rematats per piràmides. La base del paviment sobre el que es troba el conjunt és circular i està formada per grans dovelles sobre la que s'aixeca una columna de forma octogonal que sosté un recipient de forma també octogonal on hi ha la font. Sobre el recipient s'aixeca una altra columna vertical de forma octogonal rematada per un capitell format per dues plataformes de pedra octogonals planes superposades a sobre les quals descansa la creu. Al seu voltant hi ha un banc de pedra amb un respatller fet de ferro forjat. Hi ha un placa incrustada en la columna amb la següent inscripció: "Creu del terme que marcava la divisòria dels antics termes municipals de Tona i de Balenyà i de les parròquies de Sant Fruitós de Balenyà i Sant Cugat de Gavadons".

Observacions:

Desconeixem la cronologia de la creu, tot i que la composició amb la font és contemporània, però podria tractar-se d'un element que coincidís cronològicament amb les cases de la zona. Una de les fotografies mostra la ubicació de l'antiga creu, és una fotografia feta per Lluís Illa, entre 1890 i 1932, pertanyent al fons del l'Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya.

<http://mdc.cbuc.cat/cdm/singleitem/collection/afcecemc/id/7205/rec/1>

Història

El nucli urbà de Collsuspina és un poble modern que es va crear al voltant de l'antic hostal (actual can Xarina) a mitjans de segle XVI, situat al límit dels termes de Tona i Balenyà i al peu del camí ral de Vic a Manresa, o strata francisca (camí de França). El territori havia format part dels antics termes municipals de Tona i de Balenyà i del les parròquies de Sant Fruitós de Balenyà i Sant Cugat de Gavadons que era sufragània de Sant Andreu de Tona. Els dos antics termes coincidien al límit del camí Ral, que travessava d'est a Oest, i al lloc on es creuaven els termes dels dos municipis amb el camí Ral, es va erigir una creu de terme que indicava aquesta límits. La creu és una fita històrica, ja que indica una divisió que actualment no existeix, des de la unificació i creació del municipi com a Collsuspina al 1841. Fins fa uns anys estava al mig del carrer, i va ser traslladada a la ubicació actual per facilitar el trànsit pel carrer Major, refent tota l'estructura de la font però conservant la creu original.

Bibliografia

Pladevall, Antoni. Tona. Mil cent anys d'història. Eumo Editorials, Ajuntament de Tona, 1990. Pladevall, Antoni. Balenyà, un terme històric. Eumo Editorial, Ajuntament dels Hostalets de Balenyà, 1991.

<http://mdc.cbuc.cat/cdm/singleitem/collection/afcecemc/id/7205/rec/1>

